

RENAȘTEREA

ORGAN NAȚIONAL-BISERICESC SĂPTĂMÂNAL

Abonamentul anual: 400 Lei.

Director: Dr. I. MATEIU

Redacția și Administrația:
Cluj, Piața Cuza Vodă Nr. 3.

Cenzurat.

„Fraților, voi ați fost chemați să fiți liberi; dar libertatea voastră să nu fie îndemn de a plăcea trupului, ci să slujiți unul altuia cu dragoste.“

Galateni, 5, 13.

O COTITURĂ ISTORICĂ ÎN VIAȚA ROMÂNIEI

Demisia neașteptată a celui dintâi guvern național-creștin prezidat de dl Octavian Goga în ziua de 10 Februarie c. și de care Biserica noastră lega speranțe atât de mari, a fost urmată de unul din cele mai mari evenimente naționale. Suveranul a constituit un guvern de uniune națională și l-a pus sub președinția I. P. S. Patriarh Miron.

Faptul este fără precedent în anele noastre și el se datorește voinței supreme a M. S. Regelui Carol II-lea de a croi un drum nou României, care s'o scoată din frământările sterile de azi și să-i asigure o dezvoltare sănătoasă, conformă cu așteptările tuturor bunilor români. Pentru a da guvernului tot prestigiul necesar unei mari acțiuni de renaștere națională, a ținut să-l pună sub conducerea părintelui sufletesc al neamului, unanim respectat de toate clasele noastre sociale și politice.

Biserica ortodoxă se simte fericită de această nouă încredere ce i-o arată Coroana cărmuitorului ei venerabil, și conștientă de rolul important ce-i revine în epocala transformare inaugurată de iubitul nostru Suveran, va contribui cu tot sufletul la biruința ei deplină.

Pentru însemnătatea lor istorică, publicăm și noi actele privitoare la acest eveniment național.

Proclamația M. S. Regelui către popor.

ROMÂNI,

Timp de 8 ani Mi-am închinat toate gândurile și toate străduirile Mele să cărmuiesc Țara, rezemându-mă pe organizațiile politice constituite.

Din cauza cerinței de a dobândi un cât mai mare număr de voturi, propaganda făcută cu prilejul diferitelor alegeri a adus o nesfârșită neliniște și turburare în viața și sufletul poporului Meu.

Această turburare sufletească s'a dovedit adânc dăunătoare săpând chiar ființa Neamului.

România trebuie salvată și sunt hotărât să o fac mânat de singurul și veșnicul Meu gând; interesele permanente ale Patriei și neprecupețita ei întărire.

Voiu schimba deci această stare primejdioasă și voiu pași fără șovăială la o cât mai grabnică îndreptare a acestor stări.

Pentru aducerea la îndeplinirea a acestui imperativ național, am alcătuit, sub președinția Patriarhului României, un Guvern de oameni de răspundere cari, mânați de cel mai desăvârșit patriotism, descătușați fiind de activitatea de partid, vor avea tot răgazul să-și închine toate gândurile și toată munca numai binelui obștesc.

Acest guvern, va despoliticianiza viața administrativă și gospodărească a Statului, va alcătui schimbările constituționale care să corespundă nevoilor noi ale țării și năzuințelor de astăzi ale unei României ce trebuie să se întărească.

M'am hotărât să pășesc pe această nouă cale cu toată energia și convingerea că este scăparea Patriei și o fac mânat de acel sentiment de dragoste fără margini pentru Țara mea, pe care am fost chemat să o cărmuiesc și să o apăr prin grația lui Dumnezeu și voința națională.

Sunt convins că această poruncă a timpului de astăzi corespunde nu numai unei nevoi vădite, dar și năzuinței sufletesti a tuturor iubitorilor de Neam ce doresc întărirea și propășirea Patriei.

În timpuri grele singure mijloacele eroice sunt acelea ce pot întări România și salvarea ei este suprema Noastră lege, pe care o Voi urma fără ezitare.

Așa să Ne ajute Dumnezeu!

Trăiască România!

CAROL

Manifestul guvernului către Țară.

ROMÂNI,

Prin înalta încredere a Majestății Sale Regelui, am luat astăzi frânele guvernului.

Peste granițele de partid, peste frământările și agitațiunile vieții politice, uneori exagerate, și foarte păgubitoare, ne-am întâlnit, într'un patriotic îndemn, mâinile frățești de buni Români, nesocotind tot ce a putut să ne separe și ascultând numai de chemarea regală și de poruncile vremii, care cer astăzi cărmuirea țării, printr'un guvern de uniune națională.

Printr'un nou apel vom face cunoscut programul mai amănunțit ce suntem chemați a îndeplini.

Reforme constituționale.

Acest program are la bază:

Înfăptuirea reformelor constituționale, menite să îndrumeze dezvoltarea Statului, potrivit nevoilor vremurilor și aspirațiilor de înnoire ale poporului român și ridicarea la un nivel etic superior a întregii vieți publice.

Promovarea ideii naționale va domina în toate ramurile vieții de Stat, asigurând neamului românesc locul de drept ce se cuvine celor ce au creat, cu grele jertfe, România de ieri și de astăzi, ținând seamă de principiile echității.

Repararea nedreptăților istorice pe toate tărâmurile, față de elementul românesc dominant, fără acte de nedreptate față de vechile minorități conlocuitoare, respirate de veacuri în granițele României de astăzi, printre Români de baștină.

Reexaminarea încetățenirilor de după război.

Reexaminarea încetățenirilor de după război și anularea tuturor celor făcute în mod fraudulos în paguba intereselor vitale ale Românilor.

Această reexaminare atentă a încetățenirilor făcute după război va îngădui o viață economică mai largă elementului românesc.

Organizarea plecării din țară a elementelor străine care — de curând așezate în țară — vatămă și slăbesc caracterul nostru etic românesc, ce se simte tot mai strămtorat în casa sa proprie și tocmai de aceea arată în toate părțile o nemulțumire plină de îngrijorări. România va colabora pe bază de acorduri internaționale, cu toate Statele care au un prisos de populație evreiască, ajutând-o să-și găsească patria pe care ea însăși declară că o dorește.

Despoliticianizarea Țării.

Despoliticianizarea radicală a așezămintelor de interes obștesc, înlăturarea exceselor și pedepsirea rapidă a tuturor abuzurilor din viața noastră administrativă, ce trebuie așezată pe baze de necruțătoare moralitate. Cinstea față de banul public trebuie să călăuzească pe toți; iar organele de control și cele judiciare au să-și facă datoria cu toată strictețea și cu aspre sancțiuni față de cei vinovați, oriunde s'ar afla și orice loc ar ocupa.

Ridicarea, înstărirea și întărirea țăranimii și a clasei muncitorești, dând tot sprijinul necesar muncii românești, ca să-și ocupe în toate întreprinderile locul de drept în țara sa.

Menținerea echilibrului bugetar, apărarea monedei naționale și o nouă rânduire fiscală, care va trebui să ușureze pe cei nevoiași și să sporească contribuția celor cu mijloace, acest lucru se va face cu cel mai desăvârșit respect față de proprietate, pe care se sprijină ordinea politică și socială.

Punerea în mișcare a tuturor resorturilor de muncă pentru înfăptuirea unui mare program de investiții producătoare, care trebuie să pună în valoare toate bogățiile pământului nostru.

Asigurarea ordinii.

Curmarea luptelor de desbinare și a tuturor acțiunilor de ură și de ațâțare între frați, lupte cari slăbesc forțele naționale, în loc să le închege și să le întărească, pentru a birui greutatea vremurilor și a împrejurărilor, adeseori foarte critice, care cer unire și patriotică armonie în jurul intereselor țării și ale neamului.

Asigurarea celei mai desăvârșite ordini cu garantarea tuturor drepturilor consacrate de legile țării pentru toți cetățenii ei.

Desăvârșirea operei de întărire și înzestrare a armatei, cheazășie de totdeauna a siguranței hotarelor noastre.

Mentținerea politiceii externe tradiționale.

Mentținerea în afară, a politiceii tradiționale a Statului nostru, ale cărei scopuri permanente sunt păstrarea păcii și apărarea hotarelor țării. Această politică va urmări desvoltarea neîncetată a raporturilor cu toate popoarele fără deosebire și în special cu vecinii noștri, în cadrul Societății Națiunilor și al alianțelor și prieteniiilor existente, pe care înțelegem să le adâncim și să le întărim în interesul păcii generale.

Încetarea tuturor luptelor lăuntrice.

ROMÂNI,

Înfăptuirea acestui program de pacificare și de refacere, care va deschide drumuri noi pentru viitorul neamului nostru, cere din primul ceas dezarmarea tuturor patimilor și încetarea tuturor luptelor lăuntrice.

Un guvern, ce are în frunte pe Patriarhul României, care privește pe toți ca fiii săi și prețuește orice credință creștină adâncă, vă cere pace și unire.

Pace și unire pe tot întinsul țării. Pace și unire în toate sufletele românești.

Ridicându-se peste neînțelegerile și desbinările de o clipă, toți Români au patriotica datorie să răspundă la chemarea marelui Rege al României, să se strângă în jurul guvernului Său, pentru a-l sprijini și ajuta în împlinirea istoriceii misiuni ce i s'a încredințat, și să aibă un singur jurământ, acela către Rege și Patrie.

Cu credința că această datorie va fi împlinită, avem nădejdea că progresul țării va fi pentru toți mângâierea și răsplata colaborării lor, la înfăptuirea bunelor gânduri și intenții mărturisite în această chemare.

Ajutorul Celui de Sus să fie cu noi cu toții și cu munca noastră.

București, 11 Februarie 1938.

Președintele Consiliului de Miniștri, MIRON, Patriarhul României. Ministru secretar de Stat, Mareșal ALEXANDRU AVERESCU. Ministru secretar de Stat, General ARTHUR VĂITOIANU. Ministru secretar de Stat, ALEXANDRU VAIDA-VOEVOD. Ministru secretar de Stat, G. G. MIRONESCU. Ministru secretar de Stat, NICOLAE IORGA. Ministru secretar de Stat, Dr. C. ANGELESCU. Ministru secretar de Stat și ad-interim la Afacerile Străine, GH. TĂTĂRESCU. Ministrul Industriei și Comerțului, C. ARGETOIANU. Ministrul muncii, Dr. VOICU NIȚESCU. Ministrul Agriculturii, Domeniilor și cooperatiei, GH. IONESCU-SISEȘTI. Ministrul Sănătății și Ocrotirilor Sociale, Dr. I. COSTINESCU. Ministrul Educației Naționale și ad-interim la Culte și Arte, VICTOR IAMANDI. Ministrul de Finanțe și ad-interim la Justiție, MIRCEA CANCECOV. Ministru de Interne, ARMAND CALINESCU. Ministrul Apărării Naționale și ad-interim la Aer și Marină, General de divizie I. ANTONESCU. Ministrul Lucrărilor Publice și Comunicațiilor, CONSTANTIN ANGELESCU.

Hotărâri importante.

Un consiliu de miniștrii a avut loc Sâmbătă 12 I. c. după masă la Palat, sub prezidenția M. S. Regelui. După discuțiile avute, Consiliul a adus următoarele hotărâri:

1. O comisiune restrânsă va pregăti un ante-proiect de Constituțiune;

2. Se va însărcina Institutul de Științe Administrative cu pregătirea unui ante-proiect de lege pentru organizarea administrațiilor locale;

3. Se interzice participarea oricărui funcționar administrativ sau tehnic de stat, județ, comună, la orice acțiuni de ordin politic. Se vor fixa și sancțiunile necesare;

4. I. P. S. S. Patriarhul în unire cu Sf. Sinod va lua măsurile potrivite pentru deslegarea credincioșilor de orice jurăminte altele decât cele legiuite și va stabili sancțiuni pentru preoții cari ar mai lua pe viitor asemenea jurăminte.

5. Se suspendă provizoriu Statutul Funcționarilor Publici și inamovibilitatea în Magistratură;

6. Suspendarea autonomiei universitare;

7. Reglementarea funcționării presei prin suspendarea publicațiilor inutile sau dăunătoare și controlarea mijloacelor de intrținere a tuturor.

8. Se vor lua măsuri în toate administrațiile publice pentru rezolvarea grabnică și automată a cererilor prezentate de cetățeni și încunoștiințarea lor de rezultatul obținut;

9. S'a decis să nu se numească în funcțiunile publice nici o persoană în legătură apropiată de rudenie cu membrii guvernului;

10. Nu se vor face numiri noi de personal în funcțiunile publice devenite vacante. Se va reglementa întrebuintarea automobilelor autorităților.

Acordul relativ la Fundațiunea Emanoil Gojdu.

În „Monitorul Oficial“ Nr. 17 din 21 Ianuarie 1938, s'a publicat textul acordului încheiat între statul român și cel ungar în legătură cu Fundațiunea Gojdu, pe care, pentru importanța lui națională și istorică îl reproducem și în gazeta noastră.

I.

Ungaria va preda României, în cele treizeci de zile care vor urma intrării în vigoare a acordului de față, întregul patrimoniu al Fundațiunii Gojdu care se găsește pe teritoriul Ungariei, cu toate drepturile și obligațiunile aferente și aceasta pentruca zisul patrimoniu să fie pus la dispoziția organului reprezentând Fundațiunea, în acord cu scopul urmărit prin actul de fundație.

Bunurile pe care Ungaria le va preda României conform alineatului precedent, sunt înșirate pe lista aceluia alăturată, stabilită prin bună învoială de Părțile Contractante și a cărei exactitate este recunoscută reciproc.

II.

În virtutea Acordului de față Fundațiunea Gojdu se va bucura de toate drepturile unei persoane morale străine în Ungaria.

III.

Considerând că în urma stipulațiilor Acordului de față, Fundațiunea Gojdu va înceta să existe ca fundațiune ungară, și pe de altă parte, considerând interesul care se leagă de existența în Ungaria a unei fundațiuni menite să slujească nevoile culturale ale supușilor unguri de

limba română și de religie greco-orientală locuind în Ungaria, cele două Părți Contractante au hotărât ca România să predea Ungariei, într'un timp de 30 de zile după intrarea în vigoare a Acordului de față, o sumă de pengă îndestulătoare pentru înființarea unei noi fundațiuni care va fi numită „Fundațiunea de burse de studii a românilor greco-orientali din Ungaria.“

IV.

Acordul de față constituie ultima orânduire a afacerilor, privind Fundațiunea Gojdu, conform Acordului semnat între România și Ungaria la Paris, la 28 Aprilie 1930. Prin urmare, după îndeplinirea stipulațiilor Acordului de față, nici România, nici organul reprezentând Fundațiunea nu vor putea face împotriva Ungariei nici o reclamațiune în această privință.

De asemenea, supușii unguri de limba română și de religie greco-orientală nu vor putea reclama nimic împotriva Fundațiunii Gojdu, nici împotriva Statului Ungar, în numele acestei Fundațiuni.

V.

Acordul de față va fi ratificat cât de curând. Instrumentele de ratificare vor fi schimbate la Budapesta și Acordul va intra în vigoare cincisprezece zile după schimbul ratificărilor.

Făcut la București, în două originale, la 27 Octomvrie 1937.

I. Lapedatu. Aurèle de Egrý.

Legitimitatea naționalismului.

În orice parte a pământului vom privi, vom vedea colonii de plante și animale, adaptate la mediu specific, dar nu este mai puțin adevărat, că vom vedea și colonii de oameni constituiți în unități specifice, fie unități biologice, caracterizate prin unitatea sângelui, cum voesc să susțină partizanii rassei, fie unități caracterizate după culoarea pielii, după indicele cefalic, sau după locul ce-l ocupă, cum le clasifică alții.

Fapt este că aceste unități, aceste neamuri există, decând există omul.

Sf. Scriptură ne spune că „Dumnezeu a rânduit ca toți oamenii ieșiți din unul, singur, să locuiască pe toată fața pământului, determinându-le timpurile hotărâte și hotarele locuinței lor“. (Fapt. Ap. 17, 26).

Această împărțire a genului omenesc în neamuri este verificată prin însăși existența națiunilor dela origina lor, decând au fost create strecurându-se dealungul veacurilor, după voia lui Dumnezeu, până în prezent.

Fiecărei națiuni i-a dat Dumnezeu o fire, o durată de existență și un spațiu în care să se desvolte. Fiecăreia i-a dat o zestre materială și spirituală, i-a dat putere și libertate de a se perfecționa, de a se

spiritualiza prin civilizație și cultură.

Dar pentru ce a împărțit Dumnezeu pe oameni în națiuni, pentru ce le-a dat libertate de viață sau de moarte? A creat Dumnezeu aceste națiuni cu un scop ce se oprește în însuși actul creării, numai cu scopul de a le crea?

Scopul pentru care a împărțit Dumnezeu pe oameni în națiuni este mult mai înalt.

Noi suntem fiii lui Dumnezeu, căci din spiritul Lui suntem creați, și El ne-a dat suprema poruncă: „Fiți desăvârșiți, după cum și Tatăl vostru cel din ceruri desăvârșit este“. (Ev. Matei 5, 43.)

Dacă acesta este scopul omului să se perfecționeze, să se spiritualizeze, după cum este și Creatorul, atunci omenirea chiar pentru acest scop a fost împărțită în națiuni: „Ca să caute pe Dumnezeu, ca doară l-ar afla și l-ar simți, măcar că nu este departe de fiecare din noi“. (Fapt. Ap. 17, 28). — Nu s'a văzut națiune și nici individ singuratic care să fie fără vre-o credință religioasă. Elementul care conservă naționalismul este spiritul comun în Divinitate, din care se construiește conștiința socială.

Naționalismul nostru este și trebuie să fie creștin ortodox. Biserica

ortodoxă se roagă nu numai pentru toți oamenii, ci și pentru toate viitoarele cu suflet sau fără suflet. Ea nu este egoistă, ci vrea mântuire pentru toată lumea.

Ea este ecumenică-universalistă pe plan spiritual, ea vrea o supraconștiință comună socială spirituală, de iubire și dreptate pentru toți indivizii, dar felul cum este organizată pentru acest scop, pornind dela cultivarea individului sacrificat în grup specific, o face să fie particulară sau naționalistă.

Biserica noastră ortodoxă răsăriteană este autocefală prin felul cum se administrează învățătura lui Iisus Hristos și este universalistă în dogme. Acest adevăr se desprinde și din cuvintele Sf. Scripturi: „M'am făcut tuturor toate ca pe toți să-i dobândesc.“ În naționalismul nostru ortodox există un principiu de selecționare între indivizi, de alegere făcută pe plan biologic și spiritual; se curățesc elementele streine de sângele și aspirațiile spirituale unei națiuni, căci streinii nu pot lua parte la ritmul normal de inobilitate a neamului și sunt mai mult un element de zădărniciere și un pericol în prosperarea unei națiuni.

În acest sens spune evanghelistul Matei: „Să nu dați câinilor lucrurile sfinte, să nu aruncați mărgăritarele voastre înaintea porcilor ca nu cumva

să le calce în picioare și să se întoarcă să vă rupă.“ (Ev. Matei 76).

Naționalismul nostru creștin este deslipit de străinismul sectar, rătăcit sau ateu, care vrea să ne smulgă crucea și credința pentru a ne distruge ființa neamului.

Națiunea noastră este o individualitate, un neam ales în fața altor neamuri.

Ea și-a câștigat de-alungul veacurilor o spiritualitate proprie ce o întrebuințează spre a împlini cuvântul dumnezeesc.

Iată ce însemnează naționalismul cel mai curat și sfințit, însemnează rugăciune pentru ai tăi, inobilitate și sfințenie, deschizând drumul spre divinitate.

Naționalismul creștin este un protest bine argumentat în contra tuturor acelor care dezertează dela datoria adevărată a vieții.

Este un mijloc puternic de descătușare a spiritului din pasiuni, un mijloc de eliberare, pentru a ne face mai buni în lumea creatoare de valori morale.

Naționalismul creștin ortodox răsăritean, nu numai că este legitim, dar e și inepuizabil, ca fiind elementul de conservare și spiritualizare în vederea lumii cerești.

IOAN ROMAN, abs. în teol.

Muzeul național de artă religioasă din București.

Acum câteva zile, am vizitat muzeul național de artă religioasă, de pe Calea Șerban-Vodă și în marginea Parcului Cismigiu, din Capitală.

Am văzut acolo, obiecte și lucrări de o rară frumusețe, iar prin vechimea lor, de o valoare spirituală incalculabilă.

Sălile, atât cele dela parter, cât și cele dela etaj, sunt pline de tot ceea ce sentimentul religios a putut crea în decursul vremurilor, în Biserica noastră. Aici găsim: cruci, icoane, odăjdii, cărți rituale, iconostase dela mănăstiri, etc., cari prin arta, vechimea și pricepera cu care au fost sculptate și pictate, îți storc o admirație care te face să le îndrăgești până la lacrimi iar la despărțire să simțești adânci regrete.

Acest muzeu, este o oglindă, prin care se vede puterea și trăinicia sufletului ortodox al neamului nostru. Este un tezaur spiritual pe care privindu-l te mișcă până în celea mai adânci cute ale sufletului și te face să te pierzi în ceața vremurilor apuse, stărnindu-ți emoții pioase și speranțe în viitorul strălucit al Bisericii noastre dreptmăritoare.

Un popor care are un suflet atât de creator și știe să producă astfel de comori, de sigur nu și poate vedea viitorul decât în toată strălucirea ce i se cuvine. Iar credința nu îl poate decât ridica în fața lumii și a lui Dumnezeu.

Eram singur și la ieșire m'au copleșit cândurile. Câte muzee, câte mănăstiri, câte biserici pompoase și

câte alte așezăminte religioase nu are Biserica noastră, pe întreg cuprinsul țării, pe cari noi nu le cunoaștem și pe cari vizitându-le, am putea obține o bogată și prețioasă cunoaștere a artei noastre religioase, pe care nu o cunoaștem aproape de loc, deși ar trebui să fim mai familiarizați cu dânsa.

De aceea ași fi de părerea, ca pe viitor să se organizeze, din timp în timp, *excursii* de studii pentru preoți și mai ales pentru studenții în teologie, cu scopul ca să se cerceteze așezămintele de artă ale bisericii noastre, cel puțin cele mai importante.

Studiată această problemă, în toate amănuntele, am putea ajunge ca în grupuri mari să ne coste puțin. Aceste excursii, la cari ar putea lua parte și membrii F. O. R. în special intelectualii, ne duce la un rezultat cât se poate de bun.

Pr. IOAN VELȚAN-Chinciș.

Învățământul supra-primar s'a suspendat. Aflăm, că la Ministerul Educației Naționale, s'a semnat o decizie, prin care învățământul complementar (supra-primar) este suspendat pe ziua de 1 Martie a. c. Motivul este nevoia reorganizării acestui învățământ. Între 1—15 Martie elevii cursului complementar vor da un examen pentru încheierea anului școlar în curs. Acest învățământ nu va funcționa în vremea muncilor agricole, deci în viitor el se va sfârși odată cu venirea primăverii. Învățământul va fi transformat dintr'unul teoretic într'unul eminent practic.

INFORMAȚIUNI

Jugoslavia a renunțat la Concordat. „Monitorul Oficial“ din Belgrad apărut într'o ediție specială, publică un comunicat, care arată că Sf. Sinod, convocat în sesiune extraordinară, după ce a examinat proiectul de lege asupra concordatului, între Regatul jugoslav și Sfântul Scaun, semnat în ziua de 25 Iulie 1935, crede de datoria sa să ceară guvernului un comunicat precis, care să afirme că proiectul de lege, privitor la concordat, a fost scos definitiv dela ordinea zilei și abolit.

Șeful guvernului într'o comunicare confidențială, adresată Sf. Sinod în ziua de 1 Februarie 1938, confirmând comunicarea precedentă a declarat:

„Concordatul cu Sfântul Scaun nu va mai fi prezentat reprezentanților națiunii pentru ratificare, iar guvernul regal în toate actele viitoare privind raporturile sale cu Sfântul Scaun și în toate legiuirile privitoare la situația bisericii romano-catolice în Regatul jugoslav, va respecta în întregime și va aplica principiul egalității.“

Faptul constituie una din marile biruințe ale Bisericii ortodoxe sârbești, care a știut s'o obțină prin solidaritate, energie și jertfe de sânge impresionante. Exemplul acesta eroic ne vorbește mult și nouă. După triumful obținut, Sf. Sinod al Bisericii sârbești a anulat sancțiunile religioase luate contra membrilor guvernului și a altor persoane cari votaseră Concordatul. Astfel pacea s'a restabilit în în regatul vecin.

Gestul dlui prof. N. Iorga. Dl profesor Nicolae Iorga, ministru de stat, a încunostițat Preșidenția Consiliului de miniștri, că dsa a luat hotărârea de a nu primi nici salariul cuvenit funcției sale și nici apunamentele de reprezentare.

Dsa a renunțat deasemeni, la întrebuințarea automobilului ministerial ce-i fusese trimis.

Gestul frumos al marelui apostol a impresionat profund opinia publică.

Declarații binevenite. Cu prilejul instalării sale ca ministru ad interim la departamentul Cultelor, dl ministru V. Iamandi a rostit o cuvântare importantă din care reținem deocamdată următoarele declarații: „Nici odată nici mie nici guvernului Tătărescu nu ne-a trecut prin gând să știrbim *autonomia* Bisericii. Nici nu e posibil, pentru că Biserica este situată totdeauna pe un plan în afară de frământările zilnice. Un singur lucru s'a părut că atinge autonomia: controlul gestiunilor bisericesti. Or, nu trebuie confundat controlul cu autonomia. Nu se gândește nimeni să tulbure drepturile Episcopatului și funcționarea normală a Bisericii. Am precizat doar prin legea ministerului sancționarea abuzurilor. Autonomia Bisericii rămâne întreagă.“

Luăm act cu plăcere de aceste declarații.

Candele în Minister. Dl prof. I. Lupaș, pe când era ministru Cultelor și Artelor, a dispus ca în birourile și pe culoarele Ministerului său să fie așezate la sf. icoane can-

dele, în cari să ardă neconținut unt de lemn. Aceasta spre a aminti tuturor, funcționari și public, că suntem o țară cu adevărat creștină și ortodoxă.

Nu ne îndoim, că actul va impune, îndemnând toate instituțiile de Stat să procedeze la fel.

Avantagiile pentru foștii voluntari. În urma intervenției fostului prim-ministru Octavian Goga, ministerul educației naționale a dat un ordin circular tuturor inspectoratelor școlare prin care le cere să pună în vedere direcțiunilor de școli secundare, ca elevii fii ai foștilor voluntari din război având media cel puțin 6, să fie scutiți de taxele școlare.

† Preoteasa Iuliana Mușat. Aflăm cu părere de rău despre moartea preotesei Iuliana Mușat, soția pâr. Aurel Mușat dela biserica sf. Nicolae din Cluj. Defuncta avea abia 52 ani. În mormântarea a avut loc în ziua de 17 c. în cimitirul central. După pierderea neașteptată din vara trecută a tânărului său fiu, inginer diplomat, pâr. Mușat suferă a doua încercare dureroasă prin moartea vrednicei sale soții.

Dumnezeu s'o așeze în corturile dreptilor.

O interdicție pentru profesorii evrei. Se anunță, că Ministerul Educației a trimis o circulară, prin care a pus în vedere direcțiunilor de școli secundare că profesorii evrei urmează să fie desărcinați de atribuția de dirigenți, deoarece nu pot activa în direcția moral-religioasă a elevilor. Dacă ei, întâmplător, au cursuri în prima oră de dimineață, directorii de liceu sunt obligați să asiste la rugăciunea elevilor.

Iată o măsură din cele mai bune, pe care o înregistrăm cu toată satisfacția.

Doctor în teologie. Aflăm cu plăcere, că dl Gh. D. Cioran, profesor la liceul Mihail Eminescu din Capitală și secretar al Internatului teologic Radu Vodă, a luat cu nota „foarte bine“ doctoratul în istorie bisericească la Universitatea din Atena. Subiectul tezei, tipărită în limba greacă, este: „Legăturile Țărilor române cu Atosul și în special cu mănăstirile Cutlumis, Lavra, Dochiariu și sf. Pantelimon sau a Rușilor.“ E o lucrare vastă de aproape 400 pagini, format mare, sprijinită pe o bogată bibliografie. Sperăm că autorul ne-o va da-o și în versiune românească, spre a deveni accesibilă cercurilor intelectuale dela noi. Un rezumat francez ar fi de asemenea folositor. Felicităm pe tânărul profesor, care a cinstit țara prin munca lui serioasă la o Universitate străină.

Încă un act de dreptate. Consiliul de miniștri, care a demisionat a hotărât să ridice curba de sacrificii și în favorul funcționarilor comunali și județeni. Decretul întocmit în acest sens a fost publicat în Monitorul oficial. Astfel s'a făcut dreptate încă unei categorii de funcționari publici, din cei mai nedreptățiți.

Creștinarea filmului. În Anglia în localitatea Upper Norwood a fost

sfințit primul studio-laborator hotărât pentru lucrarea filmelor religioase. Este proprietatea societății „Religious Film”. Toate bisericile engleze cari au aparate de proiecție (cam 1.000 la număr) își vor procura de acum încolo filme numai dela această societate. Pe când așa ceva și la noi?

America și chestia evreească dela noi. Campania sistematică dusă în Statele unite de organizațiile evreești împotriva României, a suferit o grea înfrângere în Congres, unde Comisiunea afacerilor străine a respins moțiunea deputatului Fish, prin care se cerea ca guvernul să prezinte congresului informații privitoare la tratamentul evreilor în România. Respingerea este rezultatul unei scrisori adresate de dl Cordell Hull comisiunii în care se arată că guvernul nu este în măsură a acționa în această chestiune.

Rezistența catolică din Germania. Cancelarul Hitler constatând că Biserica crește tineretul catolic într'un spirit contrar idealului național-socialist a dispus dizolvarea tuturor organizațiilor acestui tineret. Drept răspuns la această măsură, episcopii din Bavaria în frunte cu cardinalul Faulhaber au lansat un protest, care a fost citit în toate bisericile catolice. Ne întrebăm cui folosește acest războiu?

Mulțumită publică. În numele Consiliului parohial, aducem și pe această cale, mulțumiri Prefecturii județului Cluj, pentru ajutorul acordat bisericii în suma de 20.000 Lei, Mociu, la 25 Ianuarie 1938. Pr. Ax. Tomuş.

BIBLIOGRAFIE

„Țara Bârsei” Nr. 1 pe Ianuarie—Februarie 1938. Director Ax. Banciu. Braşov, Str. Mureşenilor 22. Abonament anual 240 Lei, cuprinde:

I. D. Condurachi: Diplomați români în trecut sec. XIV—XVIII. Ax. Banciu: Dumitru Răuciu. Țara Bârsei: Pe linia înfăptuirilor care vecinicesc vremelnicia vieții individului. Ion Colan: O credință și un gând. Ax. B.: Din ziarul prof. A. Ciortea (Cont.) *Versuri*: H. G. Longfellow C. Comanescu: Clopotele de Crăciun. Ecat. Pitiș: Flori uscate. Aurel Marin: *Versuri*. Dimitrie Danciu: a) Anotimp de ceară, b) Drumeț. Gh. D. Banu: Basarabie, *Proză*: Elisabeta Hențiu: Frânturi din viață. S. Tamba: Din stânga și din dreapta. H. Teculescu, Petru Teodorescu, Ion Colan, T. Bodogae, Iorgu Gane, Ax. B.: Dări de seamă. N. Hurlup: Pagina de humor și satiră. Bibliografie și paginile administrației.

A apărut „Revista Teologică” Nr. 2 pe luna Februarie, cu următorul cuprins: Diacon Grigorie T. Marcu: Viața pilduitoare a mecenatului Dr. Ioan Mihu; Pr. I. Constantinescu: Artă și morală; Dr. Petru Al. Rezuș: Christologia dela Filipeni 2, 5—11 și Kenosa protestantă modernă; Prot. Gheorghe Maior: Spre alt duh în învățământul nostru religios din școala primară; Pr. Aurel Radu: Problema sinuciderii; Pr. Mihail Neagu: Predică la Dumineca Vameşului și a Fariseului; Grigorie T. Marcu: Atitudini: Naționalismul creștin la căma statului român. Pr. S. Căndea, N. N. și Gr. T. M.: Mișcarea literară: Despre poezia imnografică din cărțile de ritual și cântarea bisericească.

Pentateuhul în fața criticii moderne. Spicuirii din gândurile mele. Gr. T. M.: Note și informații.

Consiliul eparhial ort. rom. Cluj.

Nr. 994/1938.

Comunicat.

În legătură cu alegerile eparhiale din luna Martie Consiliul Central bisericesc în sedința sa din 1 Februarie a. c., a adus următoarele hotărâri:

1. Candidații clerici își vor exercita dreptul de vot în circumscripțiile din ale căror colegii fac parte.

2. Toate alegerile se fac cu vot individual indiferent dacă este numai un candidat din cler sau din mireni sau sunt mai mulți candidați.

3. Candidaților clerici li se socoțește timpul prescris de preoție de cinci ani dela ziua hirotonirii lor întru preoți.

Aducem aceasta tuturor spre știre și conformare.

Cluj, la 11 Februarie 1938.

Consiliul eparhial.

Nr. 795/1938.

Comunicat.

Sinodul episcopesc al Mitropoliei Ardealului în ședința din 14 Decembrie 1937, ocupându-se cu chestiunea dispenselor de cununii pentru vremea postului a decis că pe viitor nu se vor mai da dispense de cununii în vremea posturilor canonice ale Bisericii ortodoxe.

Prea Cucernicii Protopopi vor aduce aceasta dispoziție la cunoștința clerului și poporului, spre luare la cunoștință, spre confirmare.

Cluj, la 4 Februarie 1938.

Consiliul eparhial.

Nr. 710/1938.

Comunicat.

Comunicăm în copie adresa Ministerului de Finanțe Nr. 316955/937 trimisă nouă de către Min. Cultelor și Artelor cu adresa Nr. 32967/1937 spre luare la cunoștință și strictă confirmare:

„Domnule Ministru, Falsificările de acte publice au fost înlesnite într-o mare măsură prin confecționarea sigiliilor și stampilelor Statului la diverse ateliere fără nici un control din partea Statului.

Pentru înlăturarea acestui neajuns s'a acordat *Monetăriei Naționale prin Decretul-Lege privitor la organizarea și administrarea acelei Regii publice*, promulgatcu I. D. Regal Nr. 3710 și publicat în Monitorul Oficial Nr. 263 din 13 Noemvrie 1937, *dreptul exclusiv de a executa stampile sau sigilii în relief pentru autoritățile publice de Stat, județ sau comună*.

Potrivit dispozițiilor art. 5 din *Dezult-Lege* menționat această măsură intră în vigoare în termen de 3 luni dela data publicării Decretului în Monitorul Oficial, adică cu începere dela 13 Februarie 1938.

Articolul 5 din Decretul Lege Nr. 3710/1937, prevede:

„Monetăria Națională are dreptul exclusiv de a executa stampile sau sigilii în relief pentru autoritățile publice de Stat, județ sau comună.”

„Această dispozițiune se va pune în aplicare în termen de 3 luni dela

publicare în Monitorul Oficial a prezentului Decret.”

„Toți cei care vor contraveni acestei dispozițiuni sunt pasibili de penalitatea prevăzută în art. 393 și urm. din codul penal Regele Carol al II-lea. Funcționarii publici care au dispus confecționarea de stampile sau sigilii ale autorităților în ateliere particulare sunt considerați ca complici și li se va aplica aceleași pedepse.”

„Monetăria Națională are dreptul de control asupra atelierelor particulare de gravură și persoanelor care exercită aceasta meserie. Ministerul Finanțelor poate aplica la propunerea Monetăriei Naționale, pe baza proceselor verbale de constatare, dreșate de organele de control ale acestui Departament, amenzi până la 5000 Lei, putând dispune chiar și închiderea temporară sau definitivă a atelierului.”

„Nimeni nu are dreptul de a instala un atelier de gravură sau a exercita meseria de gravor înainte de a obține autorizația specială a Ministerului de Finanțe, după propunerea Monetăriei Naționale, care se va elibera în condițiunile arătate prin regulament.

„Patronii atelierelor de gravură și lucrătorii gravori care lucrează pe cont propriu sunt obligați a face cerere de înscriere în registrul special al Monetăriei în termen de 3 luni dela intrarea în vigoare a prezentului Decret.

Pentru aplicarea întocmai a acestei măsuri legale Vă rugăm să binevoii a dispune să se aducă dispozițiunile de mai sus la cunoștința organelor Dvs. în subordine și a instituțiilor tutelate de Dvs.

Ministru Subsecretar de Stat:

(ss) D. Alimănișteanu.

Director General:

(ss) Oghină.”

Cluj, la 4 Februarie 1938.

Consiliul eparhial.

Nr. 703/1938.

Comunicat.

Consiliul Central bisericesc sub Nr. 1010/1938 ne încunoștințează, că o programă de colaborare a Bisericii cu Straja Țării n'a putut fi stabilită până acum în amănunt, deoarece Străjeria se află însăși încă în stadiu de organizare. Până la fixarea amănunțită a îndatoririlor clerului față de acel așezământ de educație a tineretului invităm preoțimea să se intereseze de aproape de bunul mers al unităților străjerești din localitatea unde funcționează și să colaboreze cu comandanții în partea de programă, ce cade în atribuțiile rale de educație religioasă-morală, mai ales să săvârșească slujbele religioase ce se cer din când în când de către comandanții străjeri.

Cum ceremonialul ridicării pavilionului de Luni dimineața este îmbinat cu oficierea unui scurt serviciu religios și cu explicarea unui verset biblic, pe înțelesul copiilor, e necesar, ca preoții să ia parte activă la acel ceremonial. Partea primă a programei fiind tocmai de competența lor, participând preoți se va evita ca versetul biblic să fie explicat de către comandantul unității sau de către un delegat al său.

Disponem ca preoții să-și facă în activitatea lor pastorală o datorie de onoare de a colabora cât mai intensiv la educația tineretului străjeresc, unde le este rezervată puțința de a face pe lângă învățământul de

religie din școală și educație religioasă-morală a tineretului, pregătindu-și cât mai bine generațiile viitoare de parohieni.

Cluj, la 5 Februarie 1938.

Consiliul eparhial.

Nr. 56/1938 Prorop. (5) 1—3

CONCURS

Pentru întregirea postului de paroh, în parohia de cl. III, *Murgești*, cu filia M.-Niraj precum și alte 11 filii, din protopopiatul Tg.-Murăș, devenită vacantă prin abdicarea administratorului parohial preotul Gavril Covrig, pe baza ord. Ven. Consiliu Eparhial Nr. 105 din 11 Ianuarie a. c., se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea”.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Intregirea de salariu dela Stat, conf. coalei B.
2. Locuință în natură.
3. Sesiune parohială de 32 jugăre.
4. Stolele obicinuite.

Parohia se află lângă C. F. linia îngustă Tg.-Murăș—Praid în apropiere de un km.

Candidații își vor înainta cererile cu documentele necesare subsemnatului oficiu protopopesc în termen regulamentar și cu prealabila încuviințare se vor putea prezenta în parohie, pentru a cânta, respective a servi precum și a face cunoștință cu credincioșii.

Of. protopopesc ort. român al Tg.-Murăș, în înțelegere cu Consiliul parohial din Murgești.

Tg.-Murăș, la 18 Ianuarie 1938.

Ștefan Rusu, protopop.

Nr. 41/1938. (6) 1—3

CONCURS

Se publică concurs pentru ocuparea postului de paroh din parohia *Călărași* clasa II., din protopopiatul Turda, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea”.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Salariu dela Stat conform calificăției.
2. Locuință pentru preot în fostă școală confesională.
3. Sesiune parohială 24 jugăre-pământ arător și drept în pășunat pentru două vite.
4. Stolele obicinuite în parohie.

Impozitul către Stat, județ și comună va fi suportat de paroh.

Cererile de concurs înzestrate cu documentele necesare se vor înainta oficiului protopopesc din Turda în termenul fixat, iar candidații vor prezenta și actul de învoire dela P. S. Sa Episcopul nostru fără de care nu pot fi luați în candidare — și cu prealabila încunoștințare a oficiului protopopesc se vor prezenta în parohie pentru a face cunoștință cu credincioșii.

În înțelegere cu Consiliul parohial ort. român din Călărași.

Turda, la 1 Februarie 1938.

Iovian Murășianu, protopop.

Tipografia Eparhiei ortodoxe române, Cluj.